

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sambata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 5 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
 Pentru orașele pe an 6 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
 Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
 Administrățiunea Tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Mălaxarilor 47.
 Correspondențele sânt a se adresa la:
 Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Mălaxarilor Nr. 37.
 Episcopia românească se redă — Articuliile tipografiei nu se tipăresc.

INERTIUNILE

Pentru edită 17 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 16 cr. redă și litere garzon — și timbru de 30 cr. pentru de care publică.

Congresul.

Dia XV, peșelă XVII, dela 16 Oct-mvrie după amăzi.

Urmează la ordinea zilei raportul comisiei financiare asupra bugetului consistoriului metropolitan pe anii 1882, 1883 și 1884 în legătură cu aceasta se cetește și reprezentanșea episcopului diecesan din Caransebeș, pentru speșele ce se recor pentru susținerea consistoriului metropolitan în viitor și nu se mai repartize asupra dieceselor în măsură egală, ci după numărul sufletelor și la propunerea comisiei, primită de basă la pertractarea specială și statorose în următoarele:

A) Trebuinșe.

1. salar.ii secretarului 1200 fl.
2. al actuarului 800 fl.
3. a unui scriitor 300 fl.
4. chiria cancelariei cu 100 fl.
5. speșele cancelariei 500 fl.
6. sîmbria unui savitor 100 fl.
7. diurne și speșe de călătorie a asosorilor 1200 fl.
8. remunerașionii casarului și a controlorului 300 fl.
9. mobili și procurarea casei wert 2000 fl.
10. speșe neprevădute 200 fl. la daltă 4900 fl.

B) Acoperire.

1. din economiile anilor trecuți 1000 fl.
2. fondul metropolitan 600 fl.
3. Taxele apalatorilor 100 fl.
4. Proto-calele congresuale 200 fl.
5. Interese intercalarii 100 fl.
6. Contribuții dela eparchii a 1000 fl., la daltă 3000 fl. prin aceasta consideră că din raționalul fondurilor metrop. rezultă o favorabilitate spre mijloacele băneșii metropolitane consideră că prin o bună administrare și prin o întelepătură și are acestor fonduri congresul va veni în surd în poziție a vota bugetul metropoliei din mijloace proprii

și eparchiilor vor fi astfel scutite de contribuiri pentru acest scop și enunță: că reprezentanșea episcopului diecesan din Caransebeș nu se ia de astădată în considerașion.

Cavaler Pușcariu trece a putea termina comisiei financiare raportul său în privința diurnelor și speșelor de călătorie a deputașilor, propune a se statori suma ce ar fi a se detrage în speșele birouului din competenșele deputașilor, și de atare propune a se hotărî 5%.

Acestă propunere aflându-se de urgență s'a luat în discutișion și de concul s'a luat pentru înfiinșarea unui fond congresual: — fieșce care deputat conurge cu 5% din suma totală a competenșelor sale. La acest fond se vor adauge și restul contribuțiilor făcute mai dinainte.

Urmează raportul comisiei poziționare, și la propunerea comisiei:

Rugarea preotului Adam Păncineviu pentru repunere în parohia Reșadja și despăgubire prin episcopul diecesan și susșine și mai departe conculsiul congresul de mai înainte.

Rugarea comitetului parohial Crivina pentru trasarea preotului său, se transșine consistoriului Caransebeșan pentru comp-tentă afaceri.

Rugarea preotului Constantin Pavloviciu pentru orășe care ajutor, conculsiul nedispunđu de fonduri de ajutoare, cu provocare la conculsiul congresul din 1874 Nr. 78 — transșine consistoriului eparchial Caransebeșan spre apreciere.

Rugarea preotului Ion Scurtu din Șinca nouă pentru reducere parohiei, se transșine consistoriului metrop. spre compentă afaceri.

Rugarea foșilor 20 locuitori din Pitigoi pentru îndeplinșia diecesan se transșine consistoriului diecesan Caransebeș, ca și ocașinea escutirei conculsiul congr. adus în privința arondării protopresbiterator și decidă asupra ei în sfera sa de activitate, recomandându-se apreciere rugărie.

Rugarea membrilor romani din Fabricul Timoșoarei pentru despărșirea lor de sîmbi se transșine delegașionii române pentru procedere conform conculsiul congresul de sub Nr. 228 din anul 1878.

Petișionușia mai multor locuitori din Reșadja pentru strămutarea învăștorului lile lana din acea comună se transșine consistoriului metropolitan.

Rugarea lui Nicolae Diamandi din Oradea-mare pentru a i se lăsa în folosinșia o locuinșia din fundașionușia Zeigaiună se transșine consistoriului metrop. spre ulterioara afaceri.

Rugarea mai multor locuitori din Sacoșul turcesc, ca arandatorii sesiunilor parohiale depuse pentru sistarea procesului intentat și prolongarea termenilor pentru scutirea rîndei se transșine consistoriului diecesan din Caransebeș spre apreciere.

Apelata preotului Teodor Lungu din Marșiei pentru a fi repus în parohia se transșine consistoriului metropolitan.

Rugarea mai multor reprezentașii din Galeș protop. Sibiuului pentru intervenșion în cauza regulării parohiei, se transșine consistoriului metropolitan.

Urmează raportul comisiei în privința fundașionușia Gojdu și la propunerea comisiei.

a) Reprezentașionii însărcinate cu administrarea fundașionușia i-se dă absoluturi pentru anii 1878, 1879 și 1880.

b) Se esprimă atăt on. reprezentașionii cât și on. comitet administrativ mulțamița congresuală pentru zelul și îngrijirea plina de jertă arăstată pentru interesele fundașionușia și în special se esprimă mulțamița d. cav. Ioan de Pușcariu.

c) Consistoriul metropolitan se însărcinează a lua dispozișionii pentru eventuala transportare a fundașionușia dela Pesta la Sibiu.

Comisiunea organizătoare prin raportorul său asupra propunere de depu-

tatului Cosma în privința interpretării § 53 din stat. org. propune a se lua următoara interpretare:

Pentru aplicarea uniformă a § lui 53 din statutul org. referitor la alegerea de protopresbiter se decide că:

„Fie care membru al sinodului protopresbiterial votează pentru unul dintre candidașii.”

„Voturile dela persoanelor necandidate nu se consideră.”

„Dacă vră ședulu de votare conșine mai multe nume numai numele pus la locul prim se consideră de vot.”

„La denumire numai acele 3 persoane se pot considera, cari în sinodul protopresbiterial au primit cele mai multe voturi.”

„Imprejurarea că în sinodul protopresbiterial s'au dat voturi pentru mai puțin de 3 persoane nu poate surde de motiv pentru neefectușia de numiri.”

Acestă propunere luându-se în deșbateră generală, după o discutișion mai lungă, din care se văđu diferenșia de păreri asupra interpretării, deputatul Cristea a propune:

„De otare o interpretare unui § din statutul org.ic trebuie să se facă cu aceeași precaușione, cu care are să se facă o lego s'au rugliment, ear' pentru ca una ori alta să se poată stadia bine din partea fie-cărei membru congresual se cere timp în delungat, consistoriul metrop. să se însărcineze a veni la proximal congres cu un proiect motivat de interpetrare; până atunci însă consistoriile eparchiale se urmeșe praca de până acum.”

Incheindu-se deșbateră asupra acestor propuneri, și puse la vot propunerea deputatului în Cristea, carea ne primindu-se să se primescă de basă deșbateri speciale propunerea comisiei. Luându-se în deșbateră specială alineăștia din propunerea comisiei dep. cav. Pușcariu propune: la alegerea protopoului fie-care membru al sinodului protopresbiterial vo-

FOIȚA.

Monumentele istorice din județul Buzău*.)

B) Monumentele necălute, dar descise după note anterioare.

I. Monastirea Cărnă, sub poalele muntelui Băileș, lângă cătunul Ripele, comuna Rușada.

Ca stil niște interesant, pozișia înfănușată și zidită în 1536; între cufortii figurează Doamna Chiriacă și Mircea al III (1550-62). Matei Basarab l'a făcut o mică reparașion. Ea prin urmare o cea mai veche din județ și a ținut de monastirea Caldărușianușia. În codicila acelei monastiri se va vedea mai bine istoricul ei.

II. Vintila Vodă e fondată la 1532, ear' nu 1582 cum a susșinđu d. Ghica.

III: Monastirea Berca, fată îndolia e cea mai interesantă ca stil din

tot județul, fondată la 1658 de Stolnicul Mihalea Candescu și soșia sa Alexandrina Cantocescu.

Descrișia acestă monastior, d. Ghica face vreri cu seculi, ceea ce ne a mirat foarte mult, fiindcă Candescu a fost unul din eroii descrișii de d. Ghica în Revista Contimporană și unde chiar d-sa pune pe Candescu la anul 1658. Nu sicută însă cum s'a făcut acum, că gășim pe Candescu trăind la 1517, prietiu cu Neagoe Basarab, metropolitul Maxim etc. (1520) Așa dar Candescu care trăia la 1658 a făcut această descrișia sub domnia lui Mihalea cel rău (1517-1518) și chiar Mihalea domneșie începută după Iadul (1508-1510). În loc de sub Mihalea III. (1657-1660). Aci se află o scolă primară de bășii încă de pe la 1874.

Între monastirile pentru care d. Ghica cere de urgenșia a se lua măsuri de reparare, a se trimite arșitecșii să facă desviri, etc. gășim: Cetatea Doamnei Neaga, cetatea Neagoei Vodă, Comidava, palatul Brăncovenescu, etc. De unde aceste mona-

stiri?.. Apoi vorbind despre ele, datele sânt și mai și... ear' adevărul istoric lăsat călăt de o poștă.

Așa Ghica vorbind de cetatea Doamnei Neaga numit de comun și zidul Doamnei dieș: „Cetatea Doamnei Neaga soșia lui Vintila (?) Doamna Neaga trăiesc la 1600, ear' Vintila e omorit la 1534, fiind om în vîrstă, căci mai înainte fusese jude la Slatina și avea reputașionușia bine stabilită între boeri, când l'a ales Domn. Nu sicut ear' pe ce date se rezalează d. Ghica proclamănd pe Doamna Neaga de soșia a lui Vintila, lătușu timp când ea nu era încă născută. Mai departe, d. Ghica dieș ca aceste ziduri au fost scute de Vlad V. V. la 1511 (?), că Stolnicul Candescu le au restaurat la 1659 și ca aceste ziduri restaurate de Candescu la 1659 au fost transformate în cetate de Vintila la 1532. Restabilim faptele, Zidul Doamnei, ca și cele altele nu sânt monastiri, ci nice rurice, ear' abia se mai văđu din fața pământului a unor vechi locoinșe sau fortificașii, că de așai nu pot fi accesibile de nici o reparașia afără de casul, când ministe-

lul de resboui, ar decide să le facă din nou ca fortificașii militare. Apoi cetatea Doamnei e lucrare proprie a Doamnei Neaga, care în timpul vîrstăi ei a fost în Buzău, moșile Ciulan, Tisaș și Lapoș și a retras în mijlocul proprietășilor sale, făcându și aci un palat lungușoriat de ziduri tari după cum se poate vedea din urmele ruinelor. De aci pîn la Lapoș Doamna Neaga plantase o lungă aleșia și în Lapoș se vede încă un puț cu colacul de peatră, șiș puțul Doamnei Neaga. Inscrușionușie despre colacul de peatră sînd cam stearsă, chiar d. Dobobescu n'a putut o descrișia, ceea ce l'a pus în pozișia ca în frumusal basm din scrierea sea *Видоубавленіе* vorbind de acest puț să declare: „puțul ei e săpat în slove, pe care dieș, nici cel mai mare cărturar din ziua de astă-șii nu le mai poate ghici.”

Terminănd aceste rectificașii, devenite deja prea lungi lile permit a face o propunere, care deac, ar lăsu o considerășion d. ministru Urșhia, ar putea aduce oare care servicii proiectelor d-sale.

*) Română.

cază pentru trei indivizi calificați, și consistoriul episcopal are să întărească pe unul din cei ce au intrunit majoritatea voturilor.

Veniți la această propunere la vot nu se primesc, și se primesc propunerea comisiei.

Alinea 2 din propunerea comisiei cu respingerea propunerii episcopului Mețian de a se lăsa afară această alinie se primesc.

Alinea 3 din propunerea comisiei dep. Boiu propune: „Ședelele cu mai multe nume se privesc de nule.”

La votare se primesc propunerea dep. Boiu.

Alinea 4 din propunerea comisiei, cu delaturarea propunerii cav. de Pușcariu că se se ștergă să se privesc.

Alinea 5 luându-se în discuție, față cu această propunere dep. Boiu propune a să luă de conclud: „La caz când toate voturile se vor fi dat numai unui candidat sau să vor fi împărți numai între 2, se lasă în buna chibzuită a consistoriului a lătră pe cel ales respective pe unul din cei doi sau a ordina alegere nouă, cu concurs nou; dacă însă și în a-2-a alegere ar avea asemenea rezultat: consistoriul pră căt nu are excepție din punct de vedere al calificățiunii întărește pe unicul ales respective pe unul dintre cei doi prezenți.”

Făcându-se votare asupra acestei propuneri se primesc.

Comisiunea organizatoare raportează că deputatul Aron Bartolomei și a retras propunerea referitoare la îndetărierea membrilor scaunului protopospe la ședelele scaunului protopospe fără diurne; deci să se spre știință.

Prezidențele anunță ședința următoare pe mâine la 10 ore și punând la ordine șilei raportul comisiunilor închide ședința.

Dia. a XVI-a, ședința XVIII-a, la 17 Oct.

Pentru autentificarea protocolului despre ședelele de eri și de astăzi, se va face dispozițiune ulterioară.

Pentru Truța face următoarea propunere:

„Congresul să însărească consistoriul metropolitan, ca pentru congrese venitoare se îngreasecă, ca toate rapoartele și agendele ce au a se subterse spre dezbateri și aprobare, să se tipărească în mai multe exemplare, cari la începutul fie-cărui congres să se distribuie între deputați pentru studiere.”

Pentru această propunere, congresul primesc urgență și spre dezbateri o nuno la ordine nemijlocit după obiectele ce sânt deja puse la ordine șilei.

Anania Trombișă face propunerea următoare:

„Cestinele sistemării postului de vicarin arhiepiscopale cu rang de

Pe lângă comitetul ce voiesc a institui ca să se ocupe cu monumentele istorice, etc. să se adreseze în fie care județ la câte o persoană competentă și cu bunăvoință, în cazul este, la revisoarele seclar, ca să se ocupe întru timp erau-cu cu monumentele din județul său, să se studieze la față locului, să copieze frontispicii și ori-ce alte inscripțiuni, și să adune tradițiile etc., și apoi această lucrare s'o înainteze acelei comitet, care având la îndemână archiva istorică, archiva domeniilor, ar putea completa acele studii preliminarie, ar putea vedea importanța reală a fie-cărui monument și ar aci pe care din ele să preferă și să le dea o deosebită atențiune și îngrijire.

B. Toropescu.

archiereu, decretată prin concludul congresului de sub Nr. prot. 243 din anul 1878 se derivă în totalitatea ei la înaltul sind arhiepiscop și cu acea, ca înalt același să binevoiască a face toți pașii necesari spre căt mai curândă împline a acestei dorințe a arhiepiscopului. Urmată efectuare va binevoi încă înalt sind a o notifica ulterior congresului la proxima sesine.”

Congresul primesc urgență pentru această propunere, fiind a se dezbate după terminarea obiectelor ce sânt la ordine șilei.

Miron Romanul arhiepiscop și metropoliten prezintă un proiect de conclud, carele enunțăndu-se de urgență și luându-se imediat în dezbateri, congresul la primit întreg, precum urmază:

Pentru a se ușora închierile rațiocinilor speciali despre diurnele și speșele de călătorie ale asessorilor consistoriului metropolitan, — la §. 12 din Regulamentul șafecilor interne ale consistoriului metropolitan se luă următoarea dispozițiune:

Membrii consistoriului metropolitan, cari în restimp de 30 de zile dela fînchieria ședinței onistoriale, la carea nu participă, nu și ridică diurnele și speșele lor de călătorie, se consideră a fi renunțat la acele.

Eugeniu Brote ca raportor al comisiei financiare prezintă bugetul pentru sesinea congresuală actuală, specificând pentru fie-care diurnă, detragerele, speșele de călătorie, detragerele ce se fac din viație în proporțiune cu absențele cutării membru și în fine detragerele de 6% în favoarea fondului congresual.

În sumă se vine pe:

a) arhiepiscopie diurnă 1,324 fl. șpeșe de drum 365 fl. 12 cr.

b) diecea Aradului diurnă 1556 fl. șpeșe de drum 1264 fl. 06 cr.

c) diecea Caransebeșului diurnă 1980 fl. șpeșe de drum 1930 fl. 56 cr.,

la oaltă diurnă 5360 fl. șpeșe de drum 3559 fl. 74 cr.

Detrageri:

a) din viație:

1. în arhiepiscopie — 26 fl. 83. cr.

2. în diecea Aradului 123 = 79 =

4. în „ Caransebeșului 238 = 48 =

479 fl. 10 cr.

b) pentru fondul congresual:

1. în arhiepiscopie — 108 fl. 20 cr.

2. în diecea Aradului 131 = 80 =

3. în „ Caransebeșului 181 = 68 =

Sumă = 421 fl. 68 cr.

La aceste concluduri enunță:

Fie care eparchie va avă a escontenta pr deputați și și spre acest scop biroul congresual va șpeda la respectivele consistoare eparchiale cât un extras din acest buget specificat, având aceleși consistoare a detragere dela fie-care deputat câte 5% din competențele sale.

Aceste sume detrase întră în fondul congresual ce se administră la cons. metropoliten.

Parteniu Cosma ca raportor al comisiei organizatoare, referitor la regulamentul fundațiunii Faur, prezentat din partea consistoriului metropolitan sub 10 l. c. Nr. 100 pentru ratificare, face propunerea, ce congresul primind'o, o enunță de conclud:

Regulamentul fundațiunii „Gavril Faur de Teiuș”, compus prin sinodul eparchiei Aradului în conțelegere cu înalt Prea Sântia Sa Metropoliten, se aprobă și din partea congresului și se sălătră la protocol.

La propunerea dep. Ioan cav. Pușcariu a să modifice regulamentul șafecilor interne astfel, ca consistoriul metropolitan să se fi autorizat a verifica pe deputați congresuali, — comisiiunea organizatoare prin raportorul Iuliu Petric propune și congresul enunță:

Pră lungă respingerea propunerii, congresul susține și pe viitoru pro-

cedura unitată până acumă în privința verificării deputaților congresuali.

Cu privra la propunerea deputatului Ioan cav. Pușcariu de sub Nr. a. c. ca congresul să modifice regulamentul șafecilor sale interne așa, ca autentificarea protocolului despre ședelele congresuale să se concedă unei comisiei, — comisiiunea organizatoare prin raportorul șilă Iuliu Petric face propunerea, ce congresul primind'o o enunță de conclud:

Propunerea dep. cav. Pușcariu nu se primesc, ci se susține și mai departe praca de până aci în privința autentificării protocolului ședinelor congresuali.

Comisiunea organizatoare, în ca usa memorialul dela comitetul protopresbiteral din Lugoj pentru detărmierea competenței respective cercului de activitate a comitetelor protopresbiterali și a epitropiei protopresbiterali, prin raportorul șilă Vincențiu Babeș face propunerea, ce congresul primind'o o conclud:

Memorialul se recomandă consistoriului metropolitan pentru studiere și constatare, ascultând și pr eparchie: dacă lipsa de organe intermediare din afacerile școlastice și economice — între comuna parohială și consistoriu este simțită, și dacă acelea în caz de necesitate s'ar pută satisface îndigată interpretățiune a Statutului organic? având a face despre rezultat raport, respective a presenta un proiect regulatoriu la proximal congres.

Comisiunea organizatoare, la hărta consistoriului metropolitan din 10 Octomvre a. c. Nr. 185 în ca usa un proiect de normă ștolară pentru întreaga provincie metropolitenă, — prin raportorul Vincențiu Babeș face propunerea, ce primind'o congresul din motivele aduse de consistoriul metropolitan, cu cari consimțe, s' enunță de conclud:

Întru împăjurările de față, congresul însărează și respective introducerea unei norme școlastice uniforme pentru întreaga metropole, lăsând sitoador eparchiele regularea provizoriu a aceste afaceri.

Comisiunea organizatoare, la propunerea cons. metrop. din 10 l. c. Nr. 186 în ca usa unu regulament nou, mai complet și respective definitiv pentru șafecile interne ale cons. metrop. — prin raportorul Vincențiu Babeș face congresului propunerea ce congresul o primesc și o enunță astfel de conclud:

În situațiune de față a cauzei, congresul nici nu poate de căt, conform cereri consistoriului metropolitan, a prolungi termenul pentru elaborarea unui nou și mai complet proiect de regulament, până la viitorul congres, susținându-se într'acea în vigoare regulamental provizoriu.

Comisiunea organizatoare, asupra propunerii dep. cav. Pușcariu în ca usa elaborării unui mai complet regulament pentru o administrațiune centrală mai regulată și continuă din partea consistoriului metropolitan, — prin raportorul Vincențiu Babeș propune și conform propunerii congresul enunță:

Asesată cestine fiind resolvată prin concludul lui mai sus, propunerea se sălătră la actele consistoriului metropolitan.

Cu privra la cererea șentatului școlar dela cons. metropoliten, ca congresul să enunță cumea Presidial consistoriului metropolitan poate ținea ședinte șentatului școlar metropolitan, invitând și numai pe membrii cei mai aproape de centru, fie ei chiar și numai șimpli, care cerere congresul a transpus'o dela comisiiunea școlară la cea organizatoare, acum comisiiunea organizatoare prin referințele Vincențiu Babeș face congresului propunerea ce primind'o congresul o enunță de conclud:

De oare-ce §. 4 al regulamentului provizoriu pentru șafecile interne ale consistoriului metropolitan — cuprinde distulă înaintea pentru compunerea șpecialilor șentate în casuri de necesitate, de alintănea completarea regulamentului șafecilor interne șilă localități în lucrare, cestinele suslevată șentate mai mare înlesniri să aveseză la cons. metropoliten spre a o discuta și lua în considerățiune la elaborarea noului proiect de regulament definitiv.

Vicențiu Babeș ca raportorul comisiei organizatoare, asupra propunerii deputatului Parteniu Cosma, care a se norma, cari cause sînt nepălabile dela consistoarele eparchiale, o pinează a să primi propunerea, arătându și principiile pe cari se procedă consistoriul metropolitan la elaborarea unui normativ.

Iuliu Petric o propune și congresul primește a să șterge alinea din urmă din propunerea lui Parteniu Cosma.

Propunerea comisiei este această: „A se însărețina consistoriul metropolitan cu elaborarea unui proiect regulator în această cestine, care să c primă căt se poste de șpecial cașire și cașele și se-și ștersească de ciosură, având al subterse proximalul congres; recomandă aceluiași și consistoriul metropolitan ca material la elaborare următoarelor principii: a) laborabile sînt prin apelațiune și respective recurs cătră consistoriul metropolitan toate șententele și respective decisiunile sau măsurile consistoarelor diecesane, prin cari imediat să atinge și respective vatămă dreptul personal sau interesul material al vre-unei persoane șice sau morale, sau prin cari să se codamnă respective șupne la pedeapsă o anumită persoană. Eară prin plănșoare de nulitate șint atacabile înaintea șurului metropolitan prin a căleși persoane ori-ce conclud și respective măsurare vatămătoare din motivele incompetenței șurului sau pentru întărețarea în cașă a membrilor șurului, șpreșim și pentru călcarea de șorme șesțiale ale procedurii.

Ne apelașim să în rugă diecesale și respective măsurile consistoarelor în cestinele administrațiunilor șan organizaționale de interes public, prin cari nu să ating de dreptul întăreș personal.

Atari cașe și respective deciziuni și măsură pîi a unui obiect de gramvini la șinodale eparchiele, respective la congresul național.

„În caz de dubietate, despre a-pelabilitate vre unei cauze, decida asupra cereri părții întărețate, consistoriul metropolitan.”

D. Cristea o propune că până la facerea normativului, pentru uniformitate consistoarele eparchiale în privința apelabilității cașelor să se orienteze după §. 432 din comp. de drept. can. de A. bar. de Șaguna.

În dezbateri asupra acestui obiect, respective asupra propunerilor dl. Babeș, apărănd prometes din comisiunea formulată de șentat a șterge în mai multe rânduri că șint consistoare eparchiale, care vreau să se ștersească de „influența morală” de șine adocă a consistoriului metropolitan și ca la place anarhia. Ansa la cașă a șteprofșiori și a luat-o dl. B. din discursurile dl. Boiu și Cristea, în care au arătat că a consistoriul arhiepiscopale n'au domișnic șini odată voiniciă în privința apelabilității sau ne apelabilității, ci ș'au avut în vedere §. 432 și 430 din drept. can. cari șș. se bazează pe canoane. Cu ocasiunea această d. Cristea, care își retrage propunerea, ar ține atențiunea dl. Babeș, când vorbesce de consistoari și se nu le înșine atribuție, cari nu le merita. (Aprobări.)

După închieria acestui ședintă, neapleant congresul primesc drept conclud partea dintăru a propunerii dlui

Cosma și respinge partea din urmă din acea propunere pe cum și pe cea formulată de I. Babeș în comisiune.

D. Nicolae Gaetan a referințe al comisiunii bisericești, asupra raportului cons. metrop. plenar din 10. Octombrie a. c. Nr. 1881 referitor la abuzurile comise cu ocazia unei delegații deputaților congresuali Almer și Sabin Piso pe perioada 1874—1876, comisiunea aflând raportul de nesatisfacție și chestiunea foarte momentanoasă, face congresului propunerea ca, consistoriul metropolitan să fie înscrisă în arhiva rezultatului procesului disciplinar. Congresul însă considerând, enunțul a fost înscrisă pendent enunțul raportului consistoriului metropolitan se a spre țară.

Comisiunea bisericească prin referințele ei Nicolae Gaetan la propunerea deputatului Ștefan Ioanovici în privința clerului militarilor oineză și primindu-se congresul enunță:

Propunerea se transpune la consistoriul metrop. că se face pașii necesari.

Comisiunea bisericească prin referințele ei Nicolae Gaetan la propunerea deputatului Aron Bartolomeu pentru ne da așteptările necesaria instrucțiune religioasă, face congresului propunerea, ce primindu-se, se enunță concludent:

Consistoriul metropolitan să ien meară corespunzător, ca prebiterii respective protopresbiterii să dea aștepților de religioasă gr. cor instrucțiune religioasă.

La ordinea zilei e propunerea deputatului Petru Truța din sesiunea actuală metropolitan, congresul după dezbateri enunță:

Propunerea nu se primește, fiind provizivă deja făcută în regulamentul. Venind la ordinea zilei propunerea deputatului Anania Trombițaș din sesiunea de astăzi în cauza arhierului vicarului arhiepiscopicep.

D. Vincentiu Babeș după unele cuvinte de introducere ție, ca propunerea învolvănd cererea de modificare a concluder așteptată în astă cauză în congresul dela 1878 și în acest acuză, și tot odată învolvănd o transpunere de atribuție legislativă ale congresului și a consistoriului și a acestuia în momentul ultim al sesiunii, când așa se mai poate discuta, — trece preste ea la ordinea zilei.

Imediat după d. contra propunător obiectul din crista, carele la obiectul din pruperea reflectază cum următoarele:

Pentru arhiepiscopicea noastră promovarea vicariului la gradul de arhier e a fost o dorință, un postulat. Am creștut că arhiericea, care în timpurile de mai înainte a fost simbul metropolii noastre, că arhiericea, care a contribuit mai mult la înființarea metropolii noastre, că arhiericea, care susține pe metropoliul nostru, că arhiericea, care primește congresele metropolii noastre, consistoriul metropolitan și cancelaria metropolitană în edificiile sale, că arhiericea, care cu toate aceste concurge cu o cutuță egală la susținerea metropolii noastre — va merita a fi considerată în partea măriiului congres și a postulat. Măriiul congres în vârstă sau de altă ori a din însă că nu se poate. Așteptând în vedere că nu convine ca o chestiune așa de momentanoasă se mai deabătă acum când sîntem la încheierea sesiunii sînt și de a părea că acum se nu o mai deabăt, ci se trecem la ordinea zilei. A. și d. I. Babeș și cu chestiunea aceasta sînt impregnate interese, cari se pun mai pe unele interese bisericești. Nu vru să se judece d. Cristea, dacă sînt sau dacă nu sînt astfel de interese, dar cumva

totși sînt ne voi se cant unde sînt a se căuta aceste interese. Dacă însă nu sînt, precum creșt, că nu sînt, alte interese, decât bisericești în chestiune și dacă din amănarea chestiunii de pe tapet interesele bisericești vor avé să sufere: voinea e și constat că responsabilitatea nu voin se cadă și asupra mea.

După ce d. propunătorul (Trombițaș) apără și susține propunerea sa contra d. Babeș, congresul trece la ordinea zilei.

Ne mai find alte dezbateri la ordinea zilei, pentru autentizarea protocoalelor se defige ziua de mîine la 11 oare, dimineața, la care act Presidiul invită în comisiune pe toți membrii congresuali, cari vor fi înscrisă prezenți în Sibiu.

Escuelașa Sa Părintele arhieriscop și metropoli, mulțumind membrilor congresuali pentru zelul cu care concurg a și ușora sarcina conducerii afacerilor, încheie congresul prin următoarea cuvîntare:

Mărit Congres!

„Am ajuns cu ajutorul lui Djeu la încheierea agendelor noastre congresuale.

Sub decursul acestei sesiuni domnii membri congresuali au manifestat vîntă interesare pentru dezvoltarea vieții noastre constituționale bisericești, și în special pentru un curs regulat al activității autorităților noastre executive.

Mulțumesc Prea Sfinților Dile domnilor episcopi și tuturor membrilor congresuali pentru conlucarea lor zeloză la rezultatele acestui congres; — când însă o fac aceasta, nu pot să nu-mi exprim tot de odată părerea de rău, pentru că discușiunile noastre uncor, precum chiar și astăzi, nu produs neștiri amărăciuni cari nici când nu sînt în interesul bisericești.

Dela măsurile luate în aceasta sesiune și dela acuirarea puterilor, ce se mai recer la metropoliă — sperez că la altă întrunire a congresului nostru rezultatele ce ni se vor prezenta, vor fi în tot cazul mai satisfăcătoare, de cât ce au fost cele de astă dată.

Încheind în numele autorității lui Djeu la toate întreprinderile noastre în interesul bisericești, sesiunea ordinări a congresului nostru din perioada prezente o declar de încheiat!

Încheind cu numeral acesta raportul nostru dela congres, cerem a fi excușati întrucît unii sau alt moment ne va fi scăpat din vedere.

Revista politică.

Sibiu, la 27 Octombrie

Ce am înregistrat pe scurt din comisiunea delegațiilor ung. în numeral trecut s'a publicat în diarele cele mari pe larg de astăzi Incoace „D. Zig.” numește impunctiunile sau deficiențele raporturilor dintre monarhie și puterile străine dreaptul sesațional. Eară la alt loc ție același diaru că Kallay a tratat raporturile dintre puteri și monarhia noastră cu asprimă superfiu. Austria și Germania, transpăr în cuvîntele pline de sumeție a le lui Kallay, sînt una și de aceea apropierea Italiei și a Rusiei nu sînt alte ceva decît un tribut datorit puterilor Austro-Germaniei. Lătur cu puterea acestor imperații aliate, întrebunțarea de bărbații de stat austro-ungareși, mai cu sama de contele Andrássy și față cu Italia, n'a fost de lipsă și nu se poate aproba. Cuvîntelor sesaționale ale contelui Andrássy prin care a pus în perspectivă și posibilă înțelegerea dinastiei savoiarde, Kallay și Kallay conducători oficiali ai ofițiilor de externe, nu le-au luat nîm de la asprimă, ci făcînd, mai mult le au aprobat. Fapta cu fenomenul acesta numai două interpretări sînt cu pu-

tință: sau că bărbații de stat austro-ungareși sînt îndopați de încredere în puterea alianței cu Germania, sau că mînit-ii italiiani fiind în Viena vor fi pretins lucruri cari seamănă cu o sumeție din partea Italiei. „D. Zig.” nu poate presupune așa ceva din partea bărbaților de spirit cum sînt Mancini și Depretis.

În sesiunea plenară a delegațiilor ung. de rîie Kállay s'a grăbit a declara că raporturile diarilor de suprae potestatoriale sale în comisiunea delegațiilor ungurești sînt desigurate și defectuoase. Kállay a rectificat și deosebit cuvintele sale despre visita regelui italian. Asemenea a declarat mai pe larg și contele Andrássy că cuvintele sale încă s'au denaturat în diare.

Protestul metropolitanului sêrb Michail.

Belgrad, 20 Octombrie. Aici face mare senzație atitudinea metropolitanului Michail destituit printr'un ukaz preciar. În loc să părăsească reședința metropolitană și să plece la mănăstirea sf. Petka el a adresat principelui următorul protest:

„Alteți Îlăutarea proșani mele din postul de administrator al arhiericeșiei Belgradului și metropolii din Serbia, precum și consistoriul episcopial Moise de Vređotica și Viena al acestor funcțiuni este o nemulțumire violare a legii alți față cu constituția sêrbă că și față cu Biserica ortodoxă care este recunoscut prin constituție de biserici a statului în Serbia și după principiile bisericești ortodoxe ca depinde exclusiv numai de patriarhul din Constantinople, capul Bisericii orientale. Demnitatea mea episcopială, și jurământul meu public și solemn, sancționate credinței și inviolabilitatea drepturilor bisericești me și obligă să le apăr și să rămîn în reședința mea ca pe al Bisericii sêrbe arhiericești așteptîndu-mă asupra actului dispoziției luncșate de anume prin actul de Vređotica contra legii bisericești în vigoare, prin care am fost destituit și episcopul Moise s'a numit în locul meu. Asupra persoanei mele vor decide factorii competenți, anume patriarhul din Constantinople ca pe al Sinodului oriental. Tarul rusesc capul suprem al Bisericii rusești, patriarhul de Etiopia, patriarhul de Ierusalim, patriarhul de Alexandria, Metropoliul de Muntenegru, Metropoliul Român și Metropoliul Greciei. Eu am asupra acesti capii supunți al Bisericii ortodoxe și asupra Sinodului Bisericești conștient pe potestății, dar nici odată o constituție ministerială care nu e drept a decide ceva în afaceri bisericești.

Ca cetățean sêrb și ca servitor al statului de 28 de ani mai luvos și act. 20 din constituția sêrbă după care orice cetățean trebuie tradus înaintea judecării și zimei nu poate fi condamnat, înainte de a se fi apărut contra acușărilor. Eu n'am fost acuzat, nici tradus înaintea tribunalului competent.

Procedura ministerială voastră este nepotestabilă și ilegală, ocultoasă și ilegală. Refuzînd taxele financiare religioase, mi-am fost numit dator, căci ele sînt o simonie față cu biserica ortodoxă și de care ce ele s'au întrodus fără ca sinodul episcopal și eu să fi fost consultați, de a ceea Sinodul le a refuzat și eu am fost declarat ca sefîid în vigoare prin sînătoria episcopilor Victor de Niș, Vincentiu de Ujjea, Moise de Negoin și Ierolim de Săbaș. Eu nu pot fi responsabil pentru perioada unei sesiuni în biserica sêrbă.

Belgrad, 20 Octombrie 1881.

Capul Bisericii sêrbe și metropoli al Italiei.

Comparații particulare ale „Telegrafului Român”.

Viena, 7 Noembrie, 1881. Jurnalistică română a încetat a deosebi și mai aduce vreo-o veste despre jurnica română de aici. Se poate ce junii noștri pășez cu întințune

tăcerea și nu se înșină la nici una din redacțiile jurnalelor noastre. Se poate că și vor fi avînd cauzele lor, cari i vor veni. Se poate ca deșine să trăiască în credința că e bine a trăi izolat de lumea română. Se poate și aceea, că viața din capitala imperiului i face se uite de publicul român, care citește cu drag despre fi populari români din departare. Se poate, da, se poate și scrie căi ceva, și se poate ca redacția „Telegrafului român” să și publice cu plăcere unele amănunte din viața studenților români de aici.

Eu nu sum chemat a împărtăși amănunte din viața de aici. Dacă totuși o fac, acesta și are motivul său. Și adică, vîd că nu scriu alții, apoi chiar astăzi am primit raportul anual al societății academice „România” din Viena și eu am cred că această societate este centrul activității studenților români de aici. Aici e baza scrierii unui necompetent aici în formă nici în materie.

Raportul despre care facu amintire se compune din 2 părți: Partea generală, în carea e spusă scurt și precis activitatea societății „România Jună” în anul școl. 1880/1. Nu se spune nici în acest raport în decursul anului pe membrul onorari Mar. Bar. de Hije n. Filășan, care mai zeloză patrioț a balul român din Viena și pe membrul ei ordinar Teofil Rău. E frumos faptul societății „România Jună”, că și aduce aminte de cei repositați ai sînt, dîndu le în raportul se primul loc. Ni se spune mai departe că tinerii noștri la bucuria generală a poporului din patria noastră sînt în număr de șasezeci și șase. Rudolf a luat parte activă prezentînd în conștegere cu societății naționaliștilor o frumoasă adresă.

La punctul al treilea ne vom opri ceva mai mult. Și ne vom opri mai lung, ca să ne putem defășa vîdînd însuflețirea tinerimii. Nu creșe în vîntă vîdînd entuziasmul cu care a salutat jurnica română din Viena și a societății „România Jună” de nostru Vasile Alecsandri. Frumoză adresă trimisă poetului rege ne face să fim mîndri pentru tîneta juniorilor noștri. Iubirea cu care deșine al salutării aniversarea poetului a avut vînt resunet în inima cea mai curat românească. Răspunsul d. Alecsandri trimis juniorilor noștri este model de frumșețe.

O societate care poate publica asemenea adresă în timpina totdauna simpatia publicului.

Cele scriso cu privire la jubileul de 10 ani al societății le înțelegem cu desăvîrșire. Și dacă în raport se ție numai atîta: „jubileu început nu s'a putut serba”, se ne îndestulăm cu atîta. Noi scim 2 lucruri foarte bine. Scim că serbarea jubileului s'a sîstat din cauza comisiunilor de poliție Temeș, care sînt deosebit de sechărate și prinționeri noștri, și scim că societatea din respect cătră și legim pentru societăți „Verains-Gesetz” nu poate ție mai mult. Noi ceteri cari cetim diaru „Telegraful Român” le-am cetit aceste încă pe la Paști.

Asemenea am cetit și aprecierea diarilor-vieneze despre balul român din est.

Constatăm cu plăcere că societatea prelungă alți avantaje împărtășe membrilor săi încă și ajutoare în bani.

Mi-a causat o adevărată plăcere ceea ce tractate până acuma în raportul anual de care ne ocupăm. Partea ultîmă ne-o măchînt. Nici că ne oprim, mult asupra ei. Va da Dumnezeu de vom auzi că toți tinerii din Viena sînt membrii „România Jună” și că de aici Nicolae ce s'au înțîn prin Transilvania nu vom mai da preste tineri români, cari se nu scie români.

În 2 a lunii curgătoare am fost invitat la adunarea generală a societății academice „România Jună”. Eram cuprins de dorul de a petrece o

